

Karlijn DEMASURE Directeur Centrum voor de Bescherming van Kinderen

Misbruik van kinderen laat niemand koud, maar in de Kerk zijn weinigen zo lang en intensief met het thema bezig als de Belgische theologe Karlijn DEMASURE (59). Sinds september leidt ze in Rome een nieuw centrum dat door vormingen en onderzoek wereldwijd wil bijdragen tot het voorkomen van seksueel misbruik binnen en buiten de Kerk.

‘De theologie moet antwoorden op de vragen die misbruik stelt’

Jozefien VAN HUFFEL

Het centrum waar ze aan het hoofd van staat, is onderdeel van de Pauselijke Universiteit Gregoriana in Rome. Trots vertelt Karlijn DEMASURE dat op enkele maanden tijd al vijf doctoraatsstudenten zich meldden. Om vervolgens, daar in de huiskamer in Oostrozebeke, waar ze al jaren enkel nog zit als ze in eigen land met vakantie is, met een glimlach te zuchten: „En in Canada begeleid ik er ook nog vier. Ik weet wat te doen.”

–Hoe kwam u bij het thema van seksueel misbruik in de Kerk terecht?

Als achttienjarige studeerde ik godsdienstwetenschappen. Ik kan niet zeggen dat ik uit een katholiek gezin kom, maar ik raakte op school geïnteresseerd in de betekenis van godsdienst. Nadien begon ik nog aan een licentiaat theologie, maar ik liet mijn thesis vallen en trok met mijn echtgenoot naar Congo, waar we catechisten vormden. We keerden terug, kregen vier kinderen en ik bleef een tijd thuis.

Toen ik na die periode echter in het onderwijs stapte, vertelde een leerlinge dat ze het slachtoffer was van incest. Niemand wist goed hoe we daarmee moesten omgaan, zelfs de schoolpsychologe niet, omdat het uitzonderlijk was dat een jongere met zo'n verhaal naar buiten kwam. De situatie leidde me opnieuw naar de universiteit. Ik had altijd al zin gehad om te doctoreren. Ik begon mijn onderzoek over incest, maar stapte over naar de problematiek van seksueel misbruik binnen de Kerk. Ook toen ik na mijn doctoraat decaan werd aan de katholieke Saint Paul University in Ottawa, bleef ik bezig met de misbruikproblematiek.

– Was u verrast toen u gevraagd werd als directeur voor het nieuwe centrum in Rome?

Er zijn weinig mensen die, zoals ik, sinds 1998 onafgebroken met het thema bezig zijn. Eigenlijk droomde ik er zelf van om in Canada een centrum op de richten, maar Saint Paul had daarvoor geen geld.

Het Centrum voor de Bescherming van Kinderen kwam er na een conferentie over seksueel misbruik, georganiseerd door de Gregoriana op vraag van het Vaticaan. Sommigen opperden dat het initiatief niet meer was dan windowdressing, schone schijn, maar het werd een per-

Karlijn Demasure woonde in vijf landen: „Een parochie vinden in het buitenland is vaak moeilijk.” © Violet Corbett Brock

manent instituut. Aanvankelijk was het in München gevestigd. Nadat daar, ongeveer gelijktijdig met de zaak Vangheluwe, een aantal schandalen aan het licht kwam, maakte de Duitse overheid geld vrij voor een e-learningprogramma over

„Belgische Kerk bekostigt Franse vertaling van ons programma”

het voorkomen van en omgaan met kindermisbruik. Dat programma gebruiken we, aangevuld met een spiritueel en theologisch deel. Nu verhuist het centrum na een proefperiode volledig naar Rome.

– Wat is precies de taak van het centrum?

Enerzijds vormen we mensen uit de hele wereld, die de kennis dan verder verspreiden. Het e-learningprogramma behandelt alle mogelijke aspecten van de problematiek van seksueel misbruik, van het kerkelijk recht tot de seksuele ontwikke-

ling van kinderen. We hebben nu partners in tien landen, waaronder India, Kenia, Polen en Argentinië. We vragen hun voorbeeldcasussen aan het programma toe te voegen en informatie over het plaatselijke rechtssysteem, want de situatie in India is helemaal anders dan die in België.

Het programma bestaat nu in het Engels, Duits, Italiaans en Spaans. Het vertalen van honderden bladzijden tekst is niet niets, maar vlak voor het jaareinde beloofden de Belgische bisschoppen dat zij de Franstalige versie bekostigen. Dat helpt ons uit te breiden naar onder meer Congo en Haïti. Volgend jaar organiseren we bovendien voor het eerst een niet-elektronische vorming van een semester. Daarnaast doen we ook nog aan onderzoek.

– Wat is het onderwerp van dat onderzoek?

Seksueel misbruik stelt de theologie in vraag. De pastorale theologie zoekt naar oplossingen, maar dogmatische theologen zijn weinig bezig met concrete problemen in de samenleving. Slachtoffers van misbruik hebben echter ook voor

hen vragen. We noemen God bijvoorbeeld ‘Vader’, maar misbruik door een vader of priester, die in de meeste talen dezelfde naam draagt, tast dat vaderbeeld aan. Wat kunnen we daaraan doen? De Britse theoloog Stephen Pattison verwijst hierbij naar hoe de onderdrukking in Latijns-Amerika aanleiding gaf tot de bevrijdingstheologie. Leidt ook seksueel misbruik naar een nieuwe theologische strekking?

–Het centrum is gevestigd in Rome. Hoe is het om daar als Vlaming te wonen?

Ik werkte tot vorig jaar in Ottawa, waar ik zonder mijn echtgenoot verbleef. Hij kreeg eerder al een benoeming in Rome en zo verhuisden we net samen naar Velletri. We zoeken nog een parochie. In Canada vond ik op dat vlak moeilijk aansluiting. Ik probeerde wel zeven parochies, maar voelde me nergens helemaal thuis. De voorbije advent had ik veel aan de online retraite van de Belgische jezuiten. Die trok zeventuizend deelnemers in zestig landen aan. Heel waardevol voor gelovigen die in het buitenland werken.